

Stockholm 2021-09-22

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.fs@regeringskansliet.se.

Socialdepartementet Dnr S2021/04102
Svensk sjuksköterskeförening Dnr 12/35/21

Svensk sjuksköterskeförening är en ideell förening som företräder professionens kunskaps- och vetenskapliga område omvårdnad. Vi tar ansvar för och engagerar oss i omvårdnad – i forskning, etik, utbildning och kvalitet – för professionens och patientens bästa.

Remissvar: Börja med barnen! En sammanhållen god och nära vård för barn och unga, SOU 2021:34.

Svensk sjuksköterskeförening välkomnar:

Föreningen ställer sig bakom att Socialstyrelsen får meddela föreskrifter om hälso- och sjukvårdens arbete för att främja hälsa och förebygga ohälsa hos barn och unga.

Föreningen välkomnar att ett nationellt hälsovårdsprogram för hälsofrämjande och förebyggande insatser riktade till barn och unga under hela uppväxttiden tas fram, där det hälsofrämjande arbetet tydliggörs. Syftet är att minska fragmenteringen och glappen i hälso- och sjukvården och bryta trenden med ökad psykisk ohälsa för barn och unga. Uppdraget, ett nationellt hälsovårdsprogram, har redan getts till Socialstyrelsen och föreningen ser fram emot att bli inbjuden att delta i det arbetet.

Svensk sjuksköterskeförening välkomnar förslaget att i hälso- och sjukvårdslagen tydliggöra att hälso- och sjukvården ska arbeta för att främja hälsa, inte enbart förebygga ohälsa.

Svensk sjuksköterskeförening saknar:

Ett nationellt program ger bättre förutsättningar att främja en mer jämlik, god och likvärdig vård men föreningen vill understryka att det krävs förutsättningar, kompetens och resurser för ett genomförande.

Svensk sjuksköterskeförening ser fram emot utredningens slutbetänkande där föreningen förväntar sig skarpa förslag på hur förutsättningar, kompetens och resurser ska tillföras för ett genomförande av betänkandets förslag. Föreningen förväntar sig en uppföljning av en sammanhållen, god och nära vård för barn och unga genomförande.

Specifika synpunkter:

Föreningen stödjer förslaget att SBU får i uppdrag att i samråd med Socialstyrelsen mfl göra kunskapsmanställningar om hälsofrämjande och förebyggande insatser riktade till barn och unga avseende fysisk och psykisk hälsa. Sjuksköterskor vittnar om att kunskapsluckor finns, därför ska sjuksköterskans omvårdnadskompetens ingå i forskargrupperna.

Ett mer riktat kunskapsstöd för barns och ungas hälsofrämjande och förebyggande insatser bör tas fram av Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten. De nationella riktlinjerna för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor bör utvecklas ytterligare för barn och unga.

Svensk sjuksköterskeförening delar utredningens synpunkter om att samordning mellan hälso- och sjukvård, socialtjänst och skola behöver utvecklas och stärkas. Barnrättsperspektivet ska alltid vara utgångspunkten vid planeringen. Ansvarsfördelningen och kontaktvägarna mellan huvudmännen bör tydliggöras för att främjandet av en mer jämlik hälsa ska bli möjlig.

Svensk sjuksköterskeförening välkomnar förslaget om en särskild vägledning om skolhuvudmäns och rektorers ansvar i fråga om hälso- och sjukvård. Deras kunskaper om elevhälsans medicinska insatser och skolhuvudmännens ansvar som vårdgivare behöver öka och bli mer likvärdig för att ge rätt möjlighet att rätt resurssätta verksamheterna.

Svensk sjuksköterskeförening håller med i utredningens bedömning att följande sex steg systematiskt behöver vidtas för att få till stånd en mer sammanhållen, likvärdig, ändamålsenlig och samordnad hälso- och sjukvård för barn med psykisk ohälsa.

1. Ett bredare förhållningssätt till psykisk hälsa
2. Ett nationellt hälsovårdsprogram med skärpt fokus på psykisk hälsa, som erbjuder en sammanhållen barn- och ungdomshälsovård.
3. Ökad tydlighet i primärvårdsuppdraget när det gäller psykiska vårdbehov hos barn och unga.
4. Stärkt kompetens och stärkta resurser i primärvården för att möta barn och unga med psykisk ohälsa.
5. Den specialiserade vården behöver stärka sin konsultativa roll och bli mer nära och tillgänglig för primärvården och elevhälsan.
6. Den specialiserade vården, socialtjänsten, förskola/ skola och elevhälsan behöver samordna sig kring barn och unga med stora och långvariga behov.

Svensk sjuksköterskeförening delar utredningens bedömning att ett samlat huvudmannaskap för primärvårdens aktörer och elevhälsans medicinska insatser (EMI) inte är ändamålsenligt. Föreningen ser en stor risk att EMI då kan nedmonteras och att närheten till skolan och därmed barnen, minskar vid ett byte av huvudmannaskap. Skolsjuksköterskans närvaro i skolan är central för kunskap om barn och dess miljö och inger en trygghet för barn och unga.

Svensk sjuksköterskeförening har inhämtat synpunkter från Riksföreningarna för skolsköterskor och barnsjuksköterskor.

Oili Dahl
Ordförande
Svensk sjuksköterskeförening

Inger Torpenberg
Sakkunnig
Svensk sjuksköterskeförening